

Periplu electoral – consemnând unitatea

Cea de a doua parte a turneului electoral al președintelui Federației, dr. Aurel Vainer, candidatul F.C.E.R. la Camera Deputaților, a început la *Cristian*, unde domnia-sa a prezentat, în fața cadrelor medicale întrunite, activitatea sa parlamentară, adunată într-un document denumit „Cartea albastră”. El le-a explicat celor prezenți semnificațiile simbolului său electoral, Menora și Tora, sloganul său electoral care pleacă de la ideea continuității, a arătat că ar dori să fie un deputat receptor de lumină, cu deschidere spre nou. Referindu-se la proiectele sale parlamentare, dr. A. Vainer a menționat că dorește să participe la inițierea unor legi cu bătaie lungă, amintind în acest sens o lege a protecției sociale sau măsuri legislative împotriva crizei economice, majorarea indemnizațiilor beneficiarilor Legii 189, revenirea Registrului Comerțului la Camera de Comerț, inițiativa de fapt a acestuia.

Din Oltenia în Maramureș

După acest început, dr. Aurel Vainer și-a propus să viziteze comunități din sudul, vestul și nord-vestul țării, urmând apoi restul Transilvaniei și Moldova. Astfel, la 16 noiembrie, deși această oprire a fost stabilită mai târziu, el s-a întâlnit cu alegătorii din **Craiova**. Președintele Comunității evreiești, prof. univ. dr. Corneliu Sabetay l-a prezentat pe candidat precum și problemele cu care se confruntă enoriașii din acest oraș, cu referire la necesitatea menținerii obiectivelor evreiești craiovene. Dr. A. Vainer a vorbit și în această adunare despre activitatea sa de parlamentar, afirmând că s-a axat pe apărarea intereselor populației evreiești, ale altor minorități, ale cultelor, pe combaterea antisemitismului, xenofobiei și rasismului, menționând în context vandalizarea Cimitirului evreiesc din Șoseaua Giurgiului. El a prezentat și argumentele pe baza cărora le-a cerut alegătorilor votul pentru un al doilea mandat, precum și viitoarele inițiative legislative.

La **Lugoj**, unde s-a aflat la 17 noiembrie, președintele F.C.E.R. a fost întâmpinat de președintele Comunității, prof. Ivan Bloch, care i-a prezentat sediul, sinagoga și cimitirul. Deși numărul de membri nu este prea mare, toate aceste obiective se află într-o stare excelentă, președintele dovedindu-se un foarte bun manager și un lider entuziast. În fața unei săli pline până la refuz, dr. Aurel Vainer a explicat alegătorilor sensul sloganului și simbolurilor sale electorale. „Respectăm trecutul, asigurăm prezentul și modelăm viitorul” se regăsesc în propria activitate parlamentară, a declarat dr. Aurel Vainer. El a arătat că este necesară o campanie mai lungă, deoarece evreii sunt răspândiți în toată țara și aceasta este totodată o cale de a cunoaște problemele comunităților și membrilor lor. Candidatul FCER s-a referit și la activitatea sa internațională, în folosul evreilor și românilor, deopotrivă. După ce a amintit necesitatea combaterii antisemitismului, el a subliniat că acest aspect trebuie abordat nuanțat și respinsă ideea că în România ar exista un antisemitism oficial. În ceea ce privește Holocaustul, anul acesta a existat o nouă abordare. În afara prezentării tragediei evreilor, s-a pus accentul și pe acțiunile de salvare ale românilor, prezentându-se, în volumul „*Demnitate în vreme de restriște*”, actele de curaj ale unor români care și-au riscat viața pentru conaționali lor evrei. Dr. A. Vainer a răspuns și unor întrebări puse de participanți.

Necesitatea valorificării moștenirii culturale evreiești

În aceeași zi, la **Timișoara**, în fața a peste 150 de oameni, printre care reprezentanți ai cultelor și ai minorităților, dr. A. Vainer a fost salutată de dr. Paul Costin, președintele Comunității timișorene. Candidatul F.C.E.R. a scos în evidență aspectul multicultural și multietnic al acestui oraș bănățean, în care cu atât mai importantă este valorificarea moștenirii culturale evreiești. Dr. A. Vainer a arătat că, dacă va fi ales, el îi va reprezenta nu numai pe evrei ci și pe români, călăuzit de cele spuse de profetul Ieremia: „de binele cetății depinde binele tău”. Vorbitorul a subliniat importanța continuității în activitatea de parlamentar, care va determina finalizarea unor proiecte, începute în legislatura precedentă și a amintit câteva inițiative legislative pe care se pregătește să le realizeze, ca de pildă, cele legate de retrocedări sau despăgubirile pentru bunurile confiscate ale unor refugiați.

Campania a continuat pe 18 noiembrie, când dr. Aurel Vainer s-a deplasat la **Arad**. Președintele Comunității evreiești locale, ing. Ionel Schlesinger, l-a prezentat alegătorilor pe noul candidat. În cuvântul său, dr. A. Vainer a făcut referiri la activitatea sa în cadrul Comisiei de politică economică, reformă și privatizare din Camera Deputaților, unde a ocupat funcția de vicepreședinte, menționând legile la care și-a adus contribuția, fie ca inițiator, fie cu amendamente. Aici au fost dezbătute peste 90 de proiecte de legi. El a precizat și faptul că susține nu numai legi în favoarea evreilor ci și în favoarea tuturor. Ca deputat al evreilor, dr. A. Vainer s-a angajat să militeze pentru

punerea în aplicare a legii care sancționează manifestări xenofobe, rasiste și antisemite și și-a exprimat revolta față de vandalizarea Cimitirului evreiesc din Șoseaua Giurgiului din București. De asemenea, a menționat eforturile pe care le-a depus, împreună cu alți deputați, pentru blocarea unei legislații care i-ar fi absolvit de vină pe criminalii de război.

Ing. Ionel Schlesinger i-a cerut candidatului să fie mai incisiv în ce privește legea de sancționare a antisemitismului, în condițiile în care în România proliferă literatura antisemită. Dr. A. Vainer a promis că, în cadrul noii legislaturi, va face o declarație politică privind situația antisemitismului în România.

Adunarea electorală de la **Oradea**, desfășurată la 18 noiembrie a.c., a fost deschisă de președintele Comunității evreiești orădene, ing. Felix Koppelman, care a apreciat activitatea parlamentară de până acum a candidatului. În cuvântul său, dr. A. Vainer a subliniat că, deși la început legăturile cu comunitățile din Transilvania au fost mai dificile, a reușit să se apropie de ele. El a arătat că în cei patru ani a avut 60 de intervenții, interpelări, inițiative legislative, a vorbit despre dificultățile muncii de deputat și a prezentat modul în care acționează Grupul parlamentar al minorităților din care face parte. A avut și opt interpelări și declarații cu caracter politic, menționând pe cea referitoare la a 60-a aniversare a statului Israel sau la Ziua Holocaustului în România, prilejuri de organizare a unor sesiuni speciale ale Parlamentului. Dr. A. Vainer a condamnat actul „terrorist” de la Cimitirul Giurgiului, arătând că F.C.E.R. a cerut autorităților descoperirea nu numai a făptașilor ci și a inspiratorilor acestui act. Dacă va fi ales, a mai precizat candidatului, va continua liniile directe ale activității de până acum. Ca răspuns la o întrebare legată de situația sinagogilor din România, dr. A. Vainer a declarat că în noua legislatură va încerca să promoveze o lege sau un program special vizând menținerea patrimoniului sacru al evreilor.

O relație mai bună cu alegătorii

La 19 noiembrie a.c., dr. Aurel Vainer s-a întâlnit cu alegătorii din **Satu Mare**. Președintele Comunității evreiești locale, av. Nicolae Decei, a subliniat importanța momentului electoral. În cuvântul său, dr. A. Vainer a vorbit despre inițiativele sale legislative în diferite domenii. Menționând organizarea în acest an a Sesiunii speciale a Parlamentului dedicată Zilei Holocaustului, el a arătat că, în context, a avut loc o altă abordare a problemei, respectiv omagierea acelor români care au contribuit la salvarea evreilor în timpul celui de-al doilea război mondial. Deși mai există manifestări cu caracter antisemit, negaționist, cum a fost recenta vandalizare a Cimitirului evreiesc din București, din șoseaua Giurgiului, noi, evreii, suntem integrați unei Români care tinde spre o democrație reală, a declarat candidatului F.C.E.R., care a promis că, în viitoarea legislatură, va îmbunătăți relațiile cu alegătorii, introducând un sistem informațional în două direcții. De asemenea, va milita pentru dublarea indemnizațiilor beneficiarilor Legii 189 și va încerca să reglementeze situația beneficiarilor Legii 118.

În aceeași zi, dr. Aurel Vainer a participat la o adunare cu alegătorii din **Sighet Marmăției**. Prezența lui a fost salutată de președintele Comunității evreiești locale, prof. Hary Marcus. Într-un dialog activ cu alegătorii, dr. A. Vainer și-a prezentat inițiativele legislative din mandatul care se încheie, amintind, printre altele, despre mărirea indemnizațiilor beneficiarilor Legii 189, evrei, romi și refugiați români, amendamentul la Legea cultelor religioase cu privire la folosirea cimitirelor sau metodologia de adoptare de către țara noastră a *acquis*-ului comunitar. În viitoarea legislație, domnia sa, ca reprezentant și al mediului de afaceri, a promis că va susține un proiect de lege cu privire la revenirea Registrului Comercial la Camera de Comerț și va intensifica legătura cu alegătorii. Astfel, vizitele pe care le va efectua în comunitățile evreiești din țară ca președinte al FCER, vor fi folosite și pentru audiențe atât pentru membrii cât și pentru nemembrii acestor comunități. În context, el a răspuns unor întrebări ale participanților la adunare și s-a angajat că va depune eforturi pentru păstrarea patrimoniului sacru al evreilor. Locuitorii Sighetului, participanți la adunarea electorală, i-au primit cu o deosebită căldură și în condiții excepționale pe participanți, aceasta datorită și sprijinului special oferit de d-na Eugenia Godjea, primarul orașului, și de Dana Szabo, managerul motelului-restaurant „Perla Sighetului”.

Dr. Aurel Vainer a fost însoțit de Prim-Rabinul Șlomo Sorin Rosen, de Tiberiu Benedek, consilier al președintelui F.C.E.R., de Atilla Gulyas, director adjunct D.A.S.M., de Edi Kupferberg, șef Departament relații internaționale și de alții. Ei au prezentat modalitatea de alegeri, au caracterizat activitatea candidatului și i-au îndemnat pe cei prezenți să-l voteze. Campania, care continuă, este finanțată de 10 sponsori.

EVA GALAMBOS

(Continuarea în numărul viitor)

„Când nu observi omisiunile și nu te șochează răstălmăcirile, înseamnă că ți-ai pierdut busola”

În 24 octombrie, agenția Reuters transmitea că în cimitirul evreiesc din București au fost profanate peste o sută de pietre tombale. O sută de pietre tombale sparte într-o singură noapte? [...] Dacă ne gândim că Antena 3 a dedicat zeci de ore de emisie denunțării „antisemitismului” unei opere artistice (poneiul roz, cu crupa lui brenduită cu zvastică), ne putem întreba cum de nu a manifestat aceeași sensibilitate față de antisemitismul vandalizării celor peste o sută de pietre tombale evreiești? Cum de importantul senator român, care a trimis direcției unui cunoscut post străin de radio o scrisoare plină de indignare, în care protesta față de „bagatelizarea antisemitismului poneiului roz” de către corespondențele trimise de la fața locului de reporterii aceluși post, nu a mobilizat tot Senatul României pentru a protesta față de vandalizarea cimitirului evreiesc? Să fi fost poneiul roz mai antisemit decât distrugerea unui cimitir evreiesc?

Răspunsul e simplu (și descurajant): la noi, în spațiul public, principiile sunt aproape întotdeauna pretextele intereselor, iar interesele nu sunt decât arareori expresia principiilor. Pe principii nu dă nimeni doi bani, deoarece banii sunt singurul lucru care interesează. Și cum bani au cei puternici, datina locului e ca aceora care îi au să li se delege și decizia asupra a ce e bine și ce e rău, astfel încât problema principiilor se reduce la problema exprimării nude și nerușinate a intereselor (celui cu bani). [...] De aici absența catastrofală a principiilor în presa de azi. Dacă ar fi existat principii, vandalizarea cimitirului evreiesc ar fi fost o știre și un subiect de dezbateri. Existând doar interese, subiectul nu a devenit știre. [...] Poate fi instrumentată împotriva cuiva de interes vandalizarea cimitirului evreiesc? Nu. Atunci trece neobservată.

[...] Lucrurile importante trec neobservate și sunt astfel condamnate la insignifianță. În loc să fie deprimată și distinsă, din multitudinea întâmplărilor, principiul, opinia publică e lăsată să vadă arbitrarul și e îndemnată, tacit, să se complacă în el. Dimpotrivă, atunci când interesele o cer, albul e declarat cu emfază negru, țânțarul e silit să devină armăsar, iar opinia publică e mobilizată la o cruciadă frenetică, pe care cei interesați o declară obligatorie, iar cei dezinteresateși nu o pot socoti decât prostească.

Efectul asupra opiniei publice e dezastruos. Obișnuită să se emoționeze la minciuni, deoarece numai acestea sunt montate ca adevăruri obligatorii, opinia publică nu mai reacționează la adevăr. În mod normal, vandalizarea unui cimitir ar fi trebuit să stârnească emoție. [...] Indignarea morală autentică e eliminată de ușurința cu care oamenii ajung să urască ceea ce li se sugerează că e de datoria lor patriotică să urască. Putem constata în insensibilitatea față de devastarea cimitirului evreiesc consecința unei devieri morale. Educați (prin manipulare) să vadă răul acolo unde nu se află decât inamicii oamenilor cu interese, oamenii simpli ajung să se indigneze prin reflex condiționat și să nu mai poată reacționa prin liber arbitru. Reacția morală liberă ajunge să fie înlocuită cu stimulul condiționat indus. În acest mod, cheia indignării morale nu este doar falsificată, ea se află în mâinile celor care au indus reflexul condiționat [...].

HORIA ROMAN-PATAPIEVICI
(Din „Evenimentul zilei”, 6 noiembrie 2008)

DE LA „DISTRACȚIE” LA ANTISEMITISM

[...] Autoritățile au reacționat greoi și bilbiit. Purtătorul de cuvânt al Poliției Capitalei a spus, inițial, că după primele cercetări nu există elemente care să indice un act de antisemitism. Ulterior, a spus că nu poate oferi detalii, întrucât ancheta e în curs de desfășurare. Cum de a știut că nu e antisemitism înaintea să fi găsit vreun vinovat? Și de ce mai întâi a prezentat un fel de concluzie („nu e antisemitism”), iar apoi nu a mai putut spune nimic, deși ancheta înaintase? E un „mister” demn de metodele miliției de pe vremuri, care deseori pornea ancheta cu concluzia deja trasă... La nivel mai înalt, premierul, ministrul Justiției și cel de Interne au solicitat rapid o anchetă – au acționat, așadar, conform atribuțiilor. În afară de mesaje de compasiune și solidaritate (pe care le scriu și le trimit serviciile de protocol, pentru că așa se cuvine), președintele n-a găsit cu cale să exprime și altceva. [...] De fapt, nici nu era obligatoriu ca președintele să se pronunțe asupra acestui caz. Dar era bine ca, de la înălțimea funcției sale și cu aura de încredere de care se bucură în rîndul cetățenilor, Traian Băsescu să fi exprimat câteva cuvinte de condamnare a unor asemenea acte (indiferent de concluziile anchetei). Președintele ar trebui să fie, în astfel de ocazii, instanța ale cărei cuvinte au greutate și relevanță în spațiul public și comunică simplu, eficient, dezaprobarea instituțiilor statului față de astfel de manifestări.

Între timp, poliția „a găsit” (ghilimelele aparțin R.E.) vinovații: niște elevi de gimnaziu care voiau să facă un filmuleț și și-au creat astfel „decorul”. Rămîne o întrebare cum de citiva puștani firavi au reușit, la repezeală, demolarea cu metodă a atîtor monumente de piatră (o echipă de lucrători zdraveni ar avea mult mai mult de furcă!) doar de dragul unei distracții de câteva minute. [...] Am putea spune, așadar, că nu e antisemitism, e doar distracție stupidă și irresponsabilă: n-au fost desenate zvastice, n-au apărut inscripții împotriva evreilor etc. Conform legii, e (doar) profanare. Și cu asta, știrea despre ce s-a întâmplat la cimitirul evreiesc din Șoseaua Giurgiului poate reveni la categoria „fapt divers”, nu?

Nu. De-abia de aici încolo ar trebui să dezbaterem ce se întâmplă, de fapt, cu antisemitismul în România. [...] Nu există țări antisemite sau filosemite, în întregul lor. Fenomenul antisemitismului e complicat și își găsește căi foarte perfide în a se afirma. Care sînt aceste căi, care sînt semnele profunde ale existenței atitudinilor antisemite în România, ce forme discursive îmbracă aceste atitudini, ce mijloace educaționale pot preveni extinderea intoleranței (care, în unele grupuri de tineri, este în creștere – fie că e vorba de minoritățile etnice, de unele grupuri sociale sau de stiluri de viață neconforme „majorității”), cum se aplică legile în cazurile de intoleranță, rasism, antisemitism – iată ce ar trebui discutat. Există, fără îndoială, la unii dintre concetățenii noștri unele mentalități antisemite, bazate pe vechi stereotipii și prejudecăți. Sondajele arată că mulți cetățeni nu doresc să aibă drept vecini evrei, țigani sau homosexuali. Faptul că în România a existat Holocaustul încă nu este acceptat de majoritatea populației. Toate acestea – și încă altele – alcătuiesc un fundal de „convingeri” care pot crea monștri. În cele mai multe cazuri, totul începe așa: cu o „distracție” stupidă pe seama unor lucruri care altora, diferiți de „noi”, le sînt dragi. Afta timp cît refuzăm să discutăm deschis despre antisemitism și despre toate formele de intoleranță care ne înconjoară, drumul de la „distracție” la dramă e mai scurt decît pare.

MIRCEA VASILESCU
(Din „Dilema veche” nr. 248)